

მაია ქვრივიშვილი

Maia Kvrivishvili

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

პუმანიტაჲ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

Faculty of Humanities

დღესასწაული, მეხსიერება და იდენტობა

ქართულ საზოგადოებაში

(ზოგადი ასპექტები)

Holiday, Memory and Identity in

the Georgian Society

(General Aspects)

საკვანძო სიტყვები: *იდენტობა, მეხსიერება, დღესასწაული,*

საქათველო, პოლიტიკური სისტემები

Key words: *identity, memory, holiday, Georgia, political systems*

წარსულის აღქმა და მეხსიერების ფორმირება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული პოლიტიკურ კონიუნქტურაზე, კონკრეტული დრო და ვითარება თავის მოთხოვნებს უყენებს წარსულს, რადგან ცნობილია, რომ ისტორია აწმყო საზოგადოებრივი თუ სახელმწიფო მოთხოვნების ლეგიტიმაციისათვის ერთ-ერთი აუცილებელი ფაქტორია. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ „წარსულის ხსოვნა აწმყო იდენტობას განსაზღვრავს“. მეხსიერების ფორმირება მიზანმიმართული პროცესის შედეგია. მეხსიერებას აქვს სოციალური ბუნება, იგი ცვალებადი და დინამიკურია და იძლევა ინტერპრეტირებისა და რეპრეზენტაციის საშუალებას კულტურული იდენტობის მიზანმიმართული ფორმირების პროცესში. საინტერესოა როგორ იყენებს დღესასწაულს, როგორც მეხსიერების ადგილს და შესაბამისად იდენტობის ერთ-ერთ წყაროს, სხვადასხვა პოლიტიკური სისტემა საქართველოში: 14 აპრილს, 9 აპრილს და 26 მაისს.

მნიშვნელოვან რიტუალს წარმოადგენს დღესასწაული. იგი სიმბოლური შესაძლებლობაა იდენტობის შესაქმნელად და შესანარჩუნებლად. დღესასწაულის აღნიშვნის დროს ხდება საზოგადოების ემოციური ბმა.

დღესასწაული როგორც თარიღი ხაზს უსვამს მემკვიდრეობას, ასტიმულირებს ახალ წარმოდგენებს, განსაზღვრავს საზოგადოების სამომავლო მოქმედებს. სამ თარიღთან: 14 აპრილი, 9 აპრილი და 26 მაისი, დაკავშირებულია საქართველოს სახელმწიფოებრიობა და იდენტობა. მიუხედავად ამისა 14 აპრილი – დედა ენის დღე არ არის სახელმწიფო დღესასწაულთა რანგში, და სადავოა 9 აპრილის და 26 მაისის დანიშნულებაც. საინტერესოა როგორ და როლი შეასრულა, ასრულებს ან ვერ შეასრულა საქართველოს უახლესი ისტორიის მნიშვნელოვანმა თარიღებმა 14 აპრილი, 9 აპრილი და 26 მაისი. ზოგადად ეროვნული დღესასწა-

ული წარმოდგენს ინსტიტუციური დღესასწაულის არქეტიპს, რომლებიც მუდმივად დატვირთულია ემოციით და საზეიმო განწყობით. დღესასწაული წარმოდგენს მეხსიერების იმ სიმბოლურ არეს, რომელიც გავლენას ახდენს იდენტობის ფორმირებაზე, ახდენს ერის/საზოგადოების კონსოლიდაციას და მნიშვნელოვან როლს თამაშობს სახელმწიფოებრივი აზროვნების ჩამოყალიბებასა და განვითარებაში.

The perception of the past and the formation of memory significantly depend on the political conjuncture, a specific time and situation imposes its demands on the past, because it is known that history is one of the necessary factors for the legitimation of current public or state demands. It is also important that "the memory of the past determines the present identity~. Memory formation is the result of a deliberate process.

Memory has a social nature, it is changeable and dynamic and provides a means of interpretation and representation in the process of purposeful formation of cultural identity. It is interesting how different political systems in Georgia use the holiday as a place of memory and therefore a source of identity: April 14, April 9 and May 26.

The holiday is an important ritual. It is a symbolic opportunity to create and maintain an identity. During the celebration of the holiday, the emotional bond of the community takes place.

The holiday as a date emphasizes the heritage, stimulates new ideas, and determines the future actions of the society. Three dates: April 14, April 9 and May 26, are associated with Georgian statehood and identity. Nevertheless, April 14 – Mother Language Day is not a state holiday, and the purpose of April 9 and May 26 is disputed. It is interesting how and what role the important dates of the recent history of Georgia played, or fai-

led to play: April 14, April 9 and May 26. In general, a national holiday is an archetype of an institutional holiday, which is constantly charged with emotion and a solemn mood. The holiday is a symbolic area of memory that influences the formation of identity, consolidates the nation/society and plays an important role in the formation and development of state thinking.